

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

**Серія: Філологія
(мовознавство)**

Випуск 23

Вінниця - 2016

УДК 80/82 (062.522)
ББК Я54 + 80/83я54
В 48

В 48 Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство) : збірник наукових праць / [Гол. ред. Н.Л. Іваницька]. – Вінниця : ТОВ «фірма «Планер», 2016. – Вип. 23. – 310 с.

ISBN 978-966-2337-89-1

Затверджено як друковане періодичне видання, що включається до Переліку наукових фахових видань України, наказом Міністерства освіти і науки України
(Додаток 12 до наказу Міністерства освіти і науки України 16.05.2016 № 515)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КБ № 8416 від 06.02.2004

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Іваницька Н.Л., доктор філологічних наук, професор (Вінниця) (головний редактор);
Завальнюк І.Я., доктор філологічних наук, професор (Вінниця) (заступник головного редактора);
Баган М.П., доктор філологічних наук, професор (Київ);
Городенська К.Г., доктор філологічних наук, професор (Київ);
Іваницька Н.Б., доктор філологічних наук, професор (Київ);
Коваль Л.М., доктор філологічних наук, доцент (Вінниця);
Когіш Мігай, доктор філологічних наук, професор (Угорщина);
Кононенко І.В., доктор філологічних наук, професор (Польща);
Куцевол О.М., доктор педагогічних наук, професор (Вінниця);
Мозер Міхаель, доктор філологічних наук, професор; (Австрія);
Німчук В.В., доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (Київ);
Павликівська Н.М., доктор філологічних наук, професор (Вінниця);
Руснак І.Є., доктор філологічних наук, професор (Вінниця);
Слободинська Т.С., доктор філологічних наук, професор (Вінниця);
Харитончик З.А., доктор філологічних наук, професор (Білорусь);
Ямчинська Т.І., кандидат філологічних наук, доцент (Вінниця).

Рецензенти: **Степаненко М.І.**, доктор філологічних наук, професор (Полтава);
Славова Л.О., доктор філологічних наук, доцент (Київ).

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 8 від 23.11.2016 р.).

Статті подано в авторській редакції.

При використанні матеріалів збірника покликання на «Наукові записки» є обов'язковим.

Адреса редакції:

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, вул. Острозького, 32, м. Вінниця, 21100; тел. (0432) 275-589.

УДК 80/82 (062.522)
ББК Я54 + 80/83я54

ISBN 978-966-2337-89-1

© Автори статей, 2016

*Наталія Іваницька
(Вінниця)*

УДК 81'255.4:821

ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ ЕКВІВАЛЕНТІВ УКРАЇНСЬКИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ МЕТАОДИНИЦЬ У СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

У статті актуалізовано питання коректного відтворення українських термінів, представлених у заголовках, анотаціях та ключових словах наукової статті англійською мовою. Зазначено, що українська наука, у тому числі й лінгвістична, поступово долає перешкоди на шляху до входження в єдиний інформаційний простір, хоча цей процес протікає доволі болісно. Увагу зосереджено на мовній і перекладацькій проблематиці комунікативного розриву між вітчизняною і світовою лінгвістикою, який, на жаль, трапляється і донині. З'ясовано, що адекватний переклад українських лінгвістичних термінів ускладнено розбіжністю змісту термінів у двох мовах або ж їхньою неправильною однобічною інтерпретацією, а також наявністю в англомовному науковому дискурсі концептуальних лакунарних одиниць. Доведено, що у процесі створення металінгвістичної оболонки статті автори (перекладачі) повинні проектувати перекладені еквіваленти на потенційного англомовного читача, що створить належні умови для пошуку наукової розвідки в наукометричних та реферативних базах даних.

Ключові слова: переклад, метамова, термін, перекладацький еквівалент, анотація, ключове слово.

Постановка проблеми. Питання інтеграції української науки до світового простору на сьогодні не втрачає актуальності, оскільки концепція єдиного наукового простору постає привабливою з огляду на можливість швидкого, ефективного і перспективного обміну інформацією та мобільність наукових кадрів. Доводиться констатувати, що українська наука, у тому числі й лінгвістична, поступово долає перешкоди на шляху до входження в єдиний інформаційний простір, хоча цей процес протікає доволі болісно не лише з причини недостатнього володіння англійською мовою – основною мовою сучасної міжнародної наукової комунікації. Значною мірою власне сама наука перебуває в стані неготовності до асиміляції світовим науковим простором. І навіть ті наукові галузі, що своїм предметом безпосередньо пов'язані з мовою та міжкультурною комунікацією, стикаються з низкою проблем передусім мовного характеру. Слід зазначити, що ця ситуація склалася не з вини науковців. Одна з основних перешкод вбачається є паралельному розвитку вітчизняних і світових лінгвістичних шкіл, що призводить до певної некорельованості наукових інтересів, а також системи понять і термінів, якими оперують українські мовознавці. Не маючи права і не ставлячи за мету здійснити оцінку переваг тих чи інших наукових течій (як українських, так і світових), тенденцій, парадигм (традиційних і «модних»), зосередимо **увагу** на мовній і перекладацькій проблематиці комунікативного розриву між вітчизняною і світовою лінгвістикою, який, на жаль, трапляється і донині.

Матеріалом аналізу стали наукові мовознавчі статті, анотації та ключові слова до них, а також словникові статті щодо інтерпретації окремих лінгвістичних термінів, що нині активно використовують у дослідженнях. Крім того, до аналізу було залучено інтерпретації певних металінгвістичних одиниць з різних інтернет-форумів, тобто мовні одиниці т.зв. блогосфери, в якій метаперекладацький та метакогнітивний дискурс постають адаптованими до пересічного читача [3, с. 136-137].

Виклад основного матеріалу дослідження. Слід зауважити, що наукова стаття є одним із найбільш вагомих і показових жанрів письмового академічного дискурсу. Мова наукової статі – це своєрідна «технологія», яка дає можливість авторам окреслити власну наукову позицію в обраних концептуально-методологічних координатах дослідження [1; 2]. Не менш визначальним фактором функціонування наукової статі постає і той факт, що в умовах доволі активної змагальності наукового дискурсу наукова стаття має потужний прагматичний потенціал впливу на читача. Істотним є і те, що вправне володіння науковим стилем є критеріальним чинником у процесі рецензування та рекомендації статті до друку. Вочевидь, зазначені моменти ставлять

«*linguistic identity*» насамперед асоційований з умінням ототожнювати себе в певному мовному суспільстві, але аж ніяк із особистісними характеристиками в ідіолектному континуумі.

Отже, використання перекладного еквівалента «*linguistic identity*» в цільовій мові спричинить певний когнітивний дисонанс для англомовних читачів. І навіть за умови набуття ним статусу терміноодиниці, поняттєві поля українського «*мовна особистість*» та англійського «*linguistic identity*» навряд чи будуть мати однакове наповнення.

Ще одним прикладом можливого когнітивного дисонансу у процесі перекладу лінгвістичних термінів може слугувати металінгвістична одиниця «*прецедентність*» та дотичні до неї «*прецедентний текст*», «*генератор прецедентності*» та под., які є доволі вживаними в лінгвоукраїністиці. Англійська мова володіє прикметником «*precedent*», але його значення «*попередній*» навряд чи є тотожне українському терміну, що призводить до втрати термінологічного статусу таких перекладених з української мови еквівалентних одиниць, як «*precedent texts / precedent phenomenon / precedence generator*», хоча саме такий переклад можна нерідко спостерігати в анотаціях до статей.

У сьогоденній вітчизняній лінгвістиці набув популярності термін «*картина світу*». Слід зауважити, що в англістиці існує термі «*worldview* (калька з німецького *Weltanschauung*)», який претендує на статус перекладного еквівалента. Проте порівняння обсягу понять, що стоять за цими термінами, виявляє, що українська картина світу – це конкретний набір лексичних одиниць певної сфери дискурсу, тоді як англомовна традиція вживання терміна «*worldview*» передбачає використання цієї одиниці або в загальному значенні «світосприйняття, точка зору про навколишній світ», або для опису релігійної і природничої картин світу. Ймовірно, в словосполученнях на кшталт «*toponimic worldview*», «*color worldview*» або «*alimentary worldview*» будуть спостерігатися порушення законів семантичної синтагматики. Проте такі вирази можна нерідко зустріти в українських виданнях. Дослідники також виокремлюють національну, концептуальну, символічну, художню, okazionalnu, фразеологічну, фольклорну, топонімічну та інші картини світу. На жаль, дослівний переклад таких терміноутворень поки що не призводить до впізнавання цих одиниць як термінологічних англомовними читачами.

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, перекладацький аналіз анотацій (із ключовими словами) та назв статей у галузі лінгвістики (українсько-англійський переклад) засвідчує, що терміносистеми вітчизняної та зарубіжної (англомовної) лінгвістики не мають повної кореляції. Більше того, між ними існує певний термінологічний дисонанс. До певної міри такий дисонанс є одним із об'єктивних чинників, що гальмують інтеграцію вітчизняної лінгвістики до світового мовознавчого простору. Розбіжності металінгвістичних систем є відтворенням концептуальної некорельованості наукових студій, коли тематика і проблематика низки робіт може мати неоднозначне сприйняття зарубіжними колегами без додаткових пояснень.

Переклад ключових слів як опорних елементів наукової статті нерідко стикається з використанням «псевдоеквівалентів» в англомовних перекладах, що видається непродуктивним через низку причин: 1) пошукові системи орієнтовані переважно на статті українських авторів, оскільки перекладені терміни не використовують носії інших мов; 2) невпізнаваність термінів англомовними авторами блокує їхній вибір. Як наслідок, стаття втрачає статус доступності для зарубіжних читачів і основне призначення перекладу – забезпечення інтеграції публікації в систему наукових знань – втрачає актуальність. Слід також означити і той факт, що нерідко самі автори переклад анотацій та назви статті розглядають як надлишкову дію в процесі подання статті до друку, що значно ускладнює подальшу долю наукового дослідження, коли воно потрапляє до автоматизованих пошукових систем. У процесі створення металінгвістичної оболонки статті автори (перекладачі) повинні проектувати отриманий переклад на потенційного англомовного читача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Воркачев С. Г. Лингвокультурология, языковая личность, концепт : становление антропоцентрической парадигмы в языкознании / С. Г. Воркачев // Филологические науки. - 2001. - № 1. - С. 64-72.
2. Караулов Ю. Н. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. - М. : Наука, 1987. - 261 с.
3. Кашкин В. Б. Концептуализация перевода в быденном сознании и научном представлении / В.Б. Кашкин, Е.А. Княжева // Вестник Воронеж. гос. ун-та. Сер.: Лингвистика и межкультурная коммуникация. - 2010. - № 1. - С. 136-141.

4. Bondi M. Perspectives on Keywords and Keyness : An Introduction / M. Bondi // Keyness in Text / ed. by M. Bondi and M. Scott. - Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins. - P. 1-20.
5. Cross-Cultural Communication : the Essential Guide to International Business / ed. by G. Bannon, J. Mattock. - London ; Sterling, VA : Kogan Page Limited, 2003. - 176 p.
6. Gudykunst W. B. Cross-cultural and Intercultural Communication / W. B. Gudykunst. - London : SAGE, 2003. - 302 p.
7. Haspelmath M. The European linguistic area : Standard Average European / M. Haspelmath // Language Typology and Language Universals / ed. by M. Haspelmath, E. König, W. Öesterreicher, et al. - Berlin : De Gruyter, 2001. - P. 1492-1510.
8. Hyland K. Academic Discourse / K. Hyland // Bloomsbury Companion to Discourse Analysis / ed. by K. Hyland and B. Paltridge. - London ; New York: Bloomsbury, 2011. - P. 171-184.
9. Tannen D. Agonism in Academic Discourse / D. Tannen // Journal of Pragmatics. - 2002. - № 34. - P. 1651-1669.
10. Pinto D. Intercultural Communication : a three-step method for dealing with differences / D. Pinto. - Leuven : Garant, 2000. - 217 p.
11. Samovar L. A. Intercultural Communication : A Reader. 13th Edition / L. A. Samovar, R. E. Porter, E. R. McDaniel. - Boston, MA : Wadsworth, 2012. - 448 p.
12. Widdowson H. Explorations in Applied Linguistics / H. Widdowson. - Oxford : Oxford University Press, 1979. - 273 p.

Иваницкая Н. Функционирование английских эквивалентов украинского лингвистического языка в мировом научном информационном поле. В статье анализируется опыт переводческой работы в лингвистических журналах. В качестве материала исследования используются примеры перевода на английский язык ключевых слов и аннотаций к статьям, публикуемым в украиноязычных лингвистических журналах и сборниках. Одной из трудностей, с которыми сталкивается переводчик, является выбор переводных эквивалентов для терминов. Рассматриваются случаи, когда эквивалент в языке перевода отсутствует, а английский список ключевых слов не дает представления о тематике публикации, поскольку переводные эквиваленты не являются элементами англоязычной лингвистической терминосистемы.

Ключевые слова: перевод, метаязык, термин, переводной эквивалент, аннотация, ключевое слово.

Ivanytska N. English Translation Equivalents of Ukrainian Linguistic Terms in World Scientific Information Space. The paper seeks to arise the problem of adequate translation of Ukrainian linguistic terms given in the title, abstract and key words of the article. It is noted that Ukrainian science, including linguistic, gradually overcoming the barriers to entry into a single information space, but this process is quite painful. The attention is focused on language and translation problems of communicative gaps between domestic and world linguistics, which, unfortunately, happens to this day. It was found that adequate translation of Ukrainian linguistic terms is complicated by a mismatch in terms of content in two languages, or their improper one-sided interpretation and the presence in the English-speaking scientific discourse lacunar units. It is proved that in the process of creating a scientific article authors (translators) should do their best for proper translation into English as it provides readers with the understandable terms and allocate article in scientometric and abstract databases.

Key words: translation, metalanguage, term, translation equivalent, abstract, key word.

Андрій Козачук
(Київ)

УДК 81'255.4+373.7+38

ВІДХИЛЕННЯ ВІД АВТОРСЬКОГО МОВОСТИЛЮ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРЕКЛАДІВ РОМИ ФРАНКО)

У статті розглядаються особливості перекладу українських фразеологічних виразів у художніх текстах на матеріалі сучасних англomовних перекладів Роми Франко. Зокрема розглянуто прозові твори межі XIX-XX ст. Наведено опис методології проведеного дослідження. Запропоновано використання прийому формалізації для позначення особливостей перекладу фразеологічних виразів, а також способи обчислення ступеня відхилення від авторського мовостилю при перекладі за окремими аспектами. На основі проаналізованих текстів наведено приклади перекладу

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Бабчук Юлія Йосипівна, кандидат філологічних наук, асистент кафедри англійської мови природничих факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Багрій Ганна Анатоліївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри перекладу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького.

Бандурко Зінаїда Валеріївна, асистент кафедри німецької мови Херсонського державного університету.

Батрин Наталія Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжнародного менеджменту та маркетингу Тернопільського національного економічного університету.

Бігунова Наталя Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови Одеського Національного університету ім. І.І. Мечникова.

Бреус Олександр Дмитрович, старший викладач Вищого навчального закладу «Київський медичний коледж №3».

Вайноренс Ірина Петрівна, старший викладач кафедри філософії мови, порівняльного мовознавства та перекладу факультету іноземної філології Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

Волошина Оксана Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету.

Воробей Юлія Валеріївна, аспірантка Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Вуколова Віолетта Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології та перекладу Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

Герасимчук Ірина Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького.

Герасімова Оксана Миколаївна, асистент кафедри перекладу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького.

Германська Ірина Іванівна, старший викладач кафедри перекладу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Глушук-Олея Ганна Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри романо-германських мов Херсонського державного університету; докторант кафедри іспанської та французької філології Київського національного лінгвістичного університету.

Головащенко Юлія Сергіївна, аспірантка кафедри англійської мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Голяк Вікторія Іванівна, асистент кафедри германської філології Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Гумовська Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов та професійної комунікації Тернопільського національного економічного університету.

Добринчук Ольга Олександрівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри німецької мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Доскоч Інна Олегівна, аспірантка кафедри іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка.

Засць Валентина Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови Київського університету імені Бориса Грінченка.

Зайченко Юлія Олегівна, асистент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Іваницька Ніна Лаврентіївна, доктор філологічних наук, професор кафедри методики філологічних дисциплін і стилістики української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Іваницька Наталя Борисівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

Ізотова Наталя Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри англійської філології і філософії мови імені професора О. М. Мороховського Київського національного лінгвістичного університету.

Кіркоська Інга Станіславівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романської філології Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара.

Козачук Андрій Михайлович, старший викладач кафедри англійської філології та перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Комарницька Оксана Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Косович Ольга Василівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Кравець Лариса Вікторівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри стилістики української мови Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Кравченко Ніна Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова.

Кришталюк Ганна Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Кришук Валентина Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Кузнєцова Ірина Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу Запорізького національного технічного університету.

Крайняк Оксана Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської філології Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Лазаренко Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, ректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Лісняк Наталія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Ловейко Тетяна Володимирівна, викладач Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

Лопата Вікторія Олександрівна, аспірантка кафедри української мови Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Любавська Юлія Сергіївна, аспірантка кафедри української мови Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Марусич Ганна Володимирівна, асистент кафедри англійської мови № 2 Національного університету «Одеська Морська Академія».

Матковська Ганна Олександрівна, аспірантка кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету України «КПІ».

Мацько Любов Іванівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри стилістики української мови Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Мисечко Ольга Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Меньшиков Ігор Іванович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри загального та слов'янського мовознавства Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Назаренко Наталія Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Одинецька Людмила Віталіївна, аспірантка кафедри стилістики української мови Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Петров Олександр Олександрович, старший викладач кафедри германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Руденко Наталія Володимирівна, асистент кафедри германської філології Сумського державного університету.

Русавська Ольга Олегівна, аспірантка кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови Одеського Національного Університету.

Русакова Ангеліна Володимирівна, асистент кафедри іноземних мов для інженерно-технічних і природничих спеціальностей Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара.

Скобнікова Оксана Володимирівна, асистент кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови Національного технічного університету «КПІ» ім. Сікорського.

Стишов Олександр Анатолійович, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Київського університету імені Бориса Грінченка.

Суїма Ірина Павлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Тарасова Олена Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри іспанської та французької філології Київського національного лінгвістичного університету.

Таценко Наталія Віталіївна, кандидат філологічних наук, доцент, докторант кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Запорізького національного університету.

Тимкова Валентина Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української та іноземних мов Вінницького національного аграрного університету.

Тищенко Олена Олександрівна, кандидат філологічних наук, асистент кафедри класичної філології, загального мовознавства та неоелліністики Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Чорноус Оксана В'ячеславівна, кандидат філологічних наук, професор кафедри філософських та гуманітарних дисциплін ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету».

Шевельова-Гаркуша Наталя Василівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри англійської мови з підготовки спеціалістів у судноводінні Херсонської державної морської академії.

Шевченко Лариса Леонідівна, кандидат філологічних наук, завідувач відділу лінгвістики Українського мовно-інформаційного фонду НАН України.

Шилінська Інна Феодосіївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов та професійної комунікації Тернопільського національного економічного університету.

Шморгун Інна Валентинівна, вчитель англійської мови спеціалізованої школи №255, м. Київ.

Юмрукуз Анастасія Анатоліївна, асистент кафедри германської філології ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

ЗМІСТ

I. ФУНКЦІОНАЛЬНА СЕМАНТИКА ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ.	
ТЕОРІЯ НОМІНАЦІЇ.....	3
Бабчук Ю. Тембральні особливості використання вигуку YEAN в мовленні чоловіків.	3
Бреус Олександр. Специфіка неологізмів у сучасній англійській мові та джерела їх виникнення.....	7
Голяк Вікторія, Крайняк Оксана. Лексико-семантичні особливості дієслів зі значенням «думати» в сучасній німецькій мові.....	12
Засць Валентина. Динаміка словотвірної норми в інформаційному ресурсі українськомовного ЗМІ кінця ХХ-початку ХХІ ст.....	15
Іваницька Ніна. Змістова й формальна складові інтерпретаційного поля термінів у галузевих словниках сучасної української літературної мови.....	20
Косович Ольга. Інтеграція арабізмів у систему французької мови, їх адаптація, мовні особливості.....	26
Кузнєцова Ірина, Шишлаков Максим. Семантичний аналіз англійських термінів архітектури й будівництва.....	31
Лазаренко Наталія. Культура мовлення викладача як невід’ємна складова ключових компетентностей сучасного педагога.....	36
Лісняк Наталія. Поетичний образ світу у лемківських піснях.....	42
Стишов Олександр. Поза словникова розмовна метафора в сучасній українській мові.	47
Чорноус Оксана. Варіантність чоловічого іменника м. Кіровограда.....	54
II. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КАТЕГОРІЙНОЇ ГРАМАТИКИ.....	60
Глушук-Олея Ганна. Статус експлетивного заперечення в іспанській мові.....	60
Кіркоська Інга. Футуральність як сфера міжкатегоріальної взаємодії в континуумі категорій модальності, аспектуальності та темпоральності (на матеріалі французької мови).....	64
Кришук Валентина. Функціонально-семантичні особливості вставних і вставлених конструкцій у текстах художньої прози.....	68
Ловейко Тетяна. Морфологічний аналіз пейоративної лексики в українських замовляннях.....	72
Лопата Вікторія. Реченнєвотвірний потенціал орнітологічних дієслів неповної особової парадигми в українській мові.....	77
Меньшиков Игорь. Синтаксические коллизии в конструкциях с именем числительным как частью речи	82
Суима Ирина. Функционирование эвристического респонсива в английском языке.....	87
Тищенко Олена. Суб’єктно-атрибутивна та об’єктно-атрибутивна функції родового відмінка іменників у заголовках інформаційних повідомлень грецьких газет.....	92
Шевельова-Гаркуша Наталя. Методика дослідження ритміко-синтаксичної організації віршованого мовлення.....	96

III. КОГНІТИВНІ ТА КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ

ЛІНГВІСТИКИ.....	100
Воробей Юлія. Суть і параметри наукового методу моделювання та перспективи його використання у контексті дослідження мовної особистості.....	100
Герасимчук Ірина. Метафора в англомовному політичному дискурсі.....	105
Доскоч Інна. Феномен гіпертексту крізь когнітивно-прагматичну парадигму.....	109
Кравець Лариса. Мовна комунікація в Інтернет-просторі.....	114
Кришталюк Ганна. Анонсування подій у сучасному британському газетному дискурсі: комунікативно-когнітивний аспект.....	119
Любавська Юлія. Концептуалізація західних зірок естради як торгівців товару в радянському публіцистичному дискурсі.....	125
Мацько Любов. Вплив педагогічно-видавничої діяльності Тараса Шевченка на розвиток української соціолінгвістики.....	130
Петров Олександр. Концепт як об'єкт дослідження в сучасних лінгвокогнітивних, психолінгвістичних та лінгвокультурологічних студіях.....	136
Русавская Ольга. Методические характеристики речи носителей канадского английского (СЕ).....	141
Русакова Ангеліна. Методи поетико-когнітивного аналізу: моделювання художнього концепту «АВАНТЮРИСТКА».....	146
Тарасова Олена. Про статус «художнього концепту» в системі лінгвістичної термінології..	150
Шевченко Лариса. Вербалізація концепту «ГОСПОДЬ» (на матеріалі Нового Завіту)..	154
Юмрукуз Анастасія. Категорія згоди у діалогічному дискурсі: інтеракціонально-прагматична парадигма.....	164

IV. ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ. СТИЛІСТИЧНІ ТА КОНТЕКСТУАЛЬНІ

ВИЯВИ ЛЕКСИЧНИХ І ГРАМАТИЧНИХ ОДИНИЦЬ.....	169
Бандурко Зінаїда. Напрямок «нова діловитість» як об'єкт дослідження сучасної науки	169
Бигунова Наталія. Паравербальные средства выражения положительной оценки в англоязычном кинодискурсе.....	174
Вайноренс Ірина. Лексико-стилістичні особливості презентаційного тексту театральної тематики (на матеріалі Playbill, the Ambassador Theatre).....	181
Волошина Оксана. Деякі особливості використання сенсорної лексики та її контекстуальна конотація як засобі створення художньої образності в романі Джеймса Джойса «Портрет художника в юності».....	185
Головащенко Юлія. Композиційно-архітектонічна організація семантичного простору художнього тексту (на матеріалі романів Дж. М. Кутзее).....	191
Гумовська Ірина. Дослідження юридичної психолінгвістики та атрибуція тексту.....	198
Добринчук Ольга. Лінгвостилістичні особливості портретизації богині Афіни у романі Р. Хагельштанге «Іграшка богів».....	203
Зайченко Юлія. Стилiстичні прийоми у піджанрі фентезі характерів (на матеріалі роману Е. Кушнер «Swordspoint».....	206
Ізотова Наталя. Лінгвопоетика «Я – інший» в автобіографічних творів Дж. М. Кутзее..	211

Кравченко Ніна. Темпоральна організація просительних і благодарственних молитв в англiканському богослуженні.....	217
Марусич Анна. Лiнгвальнi особливостi стандартних фраз в судоходному дискурсе..	223
Матковська Ганна. Спiввiдношення архiтектонiчного й композицiйного аспектiв структури художнього твору.....	227
Одинецька Людмила. Метафора родинностi в українському публiцистичному дискурсі.....	231
Скобнiкова Оксана. Лiнгвотекстовi характеристики та типологiя кiносценарiїв.....	235
Шморгун Інна. Вживання евфемiстичних комунiкативiв у гендерно зумовленiй поведiнцi персонажiв сучасної англiйської драми.....	241
V. ЗIСТАВНЕ ВИВЧЕННЯ МОВ. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МIЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНIКАЦIЇ.....	246
Багрiй Ганна, Герасiмова Оксана. Особливостi передачi англiйських паремiологiчних одиниць українською мовою.....	246
Вуколова Виолетта. Феномен бiлингвизма: проблематика и аспекты изучения.....	249
Iваницька Наталя. Функцiонування англiйських еквiвалентiв українських лiнгвiстичних метаодиниць у свiтовому науковому iнформацiйному просторi.....	254
Козачук Андрiй. Вiдхилення вiд авторського мовостилю при перекладi фразеологiзмiв (на матерiалi перекладiв Роми Франко).....	258
Комарницька Оксана, Германська Iрина. Проблеми автоматичного лiнгвiстичного аналізу тексту в контекстi систем оцiнювання знань.....	265
Назаренко Наталiя, Мисечко Ольга. Особливостi перекладу художнiх текстiв.....	269
Руденко Наталiя. Ways of Modality of Rendering of Atypical Interrogative Sentenses in English and Ukrainian.....	275
Таценко Наталiя. Корпусна лiнгвiстика як методологiя сучасних фiлологiчних наукових розвiдок.....	280
Тимкова Валентина. Удосконалення усного професiйного мовлення студентiв аграрного профiлю.....	286
Шилiнська Інна, Батрин Наталiя. Формування компетентностi iнтерпретацiї i перекладу в студентiв спецiальностей галузi знань «Iнформацiйнi технологiї».....	291
РЕЦЕНЗIЇ. ВIТАННЯ. ОГОЛОШЕННЯ.....	296
Iваницька Ніна. Рецензiя на монографiю Т.С. Масицької «Типологiя семантико-синтаксичних реченнєвих залежностей (Луцьк : ПВД «Твердиня», 2016. – 416 с.).....	296
Лазаренко Наталiя. Подвижницька освiтня й наукова дiяльнiсть Ольги Миколаївни Куцевол.....	298
ВIДОМОСТI ПРО АВТОРiВ.....	303

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

СЕРІЯ: ФІЛОЛОГІЯ (МОВОЗНАВСТВО)

Випуск 23

Збірник наукових праць

Статті подано в авторській редакції

Головний редактор – **Н.Л. Іваницька**

Видавець і виготівник ТОВ «фірма «Планер»
Реєстраційне свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців серія ДК № 3506 від 25.06.2009
21050, м. Вінниця, вул. Визволення, 2
Тел.: (0432) 5208-64; 52-08-65
<http://www.planer.com.ua>
E-mail: sale@planer.com.ua